

**การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดนนทบุรี
สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**

กนกจิต สีตัง*

รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การสอน ศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานใช้ F- test

ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของคะแนน 3 ลำดับ คือ ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยใน ชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด รองลงมา คือด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย และด้านการจัดหาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามตำแหน่งทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ในภาพรวม

*นักศึกษาลัทธิสุธรรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

และรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ปัญหา พบว่า การจัดหาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ การเผยแพร่ผลงานวิจัย ข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำงานวิจัย จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนในการทำวิจัยให้กับครู ควรมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู ในลักษณะ แผ่นพับ เอกสาร และเว็บไซต์ของโรงเรียน และควรจัดให้มีเวทีการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกปี การศึกษา

คำสำคัญ: การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

Keyword: The promotion of classroom research Classroom research implementation of secondary school.

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนให้นักเรียนฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุงตนเองได้ เพื่อก่อให้เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ ครูมีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยครูจะต้องเป็นนักวางแผนที่ดี เป็นนักคิดที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ครูต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ติดตามข่าวสารใหม่ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ และปรับตัวให้เข้ากันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ถ้าครูผู้สอนสามารถนำวิจัยไปช่วยในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน ครูผู้สอนจะเกิดความรู้และความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และผลจากการวิจัยในชั้นเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาปรับพฤติกรรมและหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ นอกจากนี้งานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการยอมรับมีการเผยแพร่และนำไปขยายผล ถือว่าเป็นการพัฒนาผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กันไป จะเห็นได้ว่าการวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการเรียนการสอนของครูผู้สอนในยุคปัจจุบันที่เรียกกันว่าเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา

ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยให้สูงเทียบเท่าค่าเฉลี่ยการประเมินผู้เรียนนานาชาติ (PISA) ภายในปี 2563 รวมทั้งลดช่องว่างของโอกาสและคุณภาพการศึกษา” พันธกิจที่จะต้องดำเนินการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะตามมาตรฐาน

การศึกษาด้วยระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายในการวิจัยและส่งเสริมการวิจัยเป็นกรอบแนวคิดและทิศทางการดำเนินงานวิจัย ไว้ดังนี้ 1) ให้นำหน่วยงานในสังกัดดำเนินงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ 2) ส่งเสริมการสร้างนักวิจัยใหม่และพัฒนาเครือข่ายวิจัย พี่เลี้ยงนักวิจัยแบบมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆ และสามารถนำผลวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม 3) ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการศึกษาวิจัยร่วมกันเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จ 4) สนับสนุนการศึกษาสภาพการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และรูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ที่รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต 5) ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 2-3)

จากนโยบายด้านการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยงานในสังกัดระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ดำเนินการส่งเสริมการวิจัย ดังนี้ 1) บุคลากรในหน่วยงาน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และใช้ผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือพัฒนางานในความรับผิดชอบ 2) มีผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบทิศทาง นโยบาย จุดเน้น ความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา และนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหา หรือพัฒนางานที่รับผิดชอบ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น 5) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 15)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ซึ่งเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางสำคัญที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นข้อมูลให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การสอน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

3. สมมุติฐานการวิจัย

การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามการรับรู้ของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การสอนต่างกันมีความแตกต่างกัน

4. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,684 คน จากจำนวนโรงเรียน 18 โรงเรียน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 313 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน การสุ่มตัวอย่างดำเนินการดังนี้ เลือกโรงเรียนที่ทำการวิจัยโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ตัวอย่างของโรงเรียนจำนวน 14 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ) โรงเรียนละ 2 คน รวม 28 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ โรงเรียนละ 8 คน รวม 112 คน ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มครูผู้สอนตามสัดส่วน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวอย่างของครูผู้สอน จำนวน 173 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น และหาคุณภาพด้วยวิธีวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .97 การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล จำนวน 313 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.45 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่ได้กลับคืนมาโดย วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยทดสอบค่าเอฟ (F – test) เปรียบเทียบรายคู่ ในแต่ละด้าน โดยวิธีการ

ของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยการตีความ (interpretation) ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 การส่งเสริมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการจัดหาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน

5.2 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe พบว่า ผู้บริหารกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้บริหารกับครู มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า บุคลากรมีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่า ปัญหาการจัดการจัดหาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการเผยแพร่ผลงานวิจัย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำงานวิจัย จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนในการทำวิจัยให้กับครู ควรมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู ในลักษณะ แผ่นพับ เอกสาร และเว็บไซต์ของโรงเรียน และควรจัดให้มีเวทีการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกปีการศึกษา

5.4 ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 สรุปได้ดังนี้

(1) โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ทุกโรงเรียนมีนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

(2) มีการกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ เชิญวิทยากรมาให้ การอบรม สัมมนา มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

(3) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน คอยให้คำปรึกษาเพื่อนครู เป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย

(4) ปัญหาของการทำวิจัยของโรงเรียนส่วนใหญ่ คือขาดงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัย ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยมีไม่เพียงพอ และปัญหาที่พบบรองลงมาคือ โรงเรียนยังขาดการเผยแพร่ผลงานวิจัย

(5) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ คือ โรงเรียนควรจัดให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนทุกสิ้นปีการศึกษา และควรมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู เพื่อขยายผลให้กับเพื่อนครูหรือผู้ที่สนใจได้ศึกษา ได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่อภิปรายผล ดังนี้

1. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน มีการประชุมครูเพื่อชี้แจงให้ครูทราบแนวนโยบาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและกระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ให้ความสำคัญกับนโยบายอันเป็นแนวทางในการปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ พิษณุ คนชื่อ (2551, น. 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัด แสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าผู้บริหารมีนโยบายในการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน คอยกำกับติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ต้องจิตร์ โสมภีร์ (2546, น.68) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุน ให้ครูมีการวางแผนแก้ปัญหาาร่วมกัน ให้การปรึกษาหารือ ร่วมกันมีความถี่สูงสุด บทบาทของผู้บริหารในการกำหนดชัดเจน เรื่องการให้ครูพัฒนา การเรียน

การสอนบนพื้นฐานของผลการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของการวิจัย

2. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนสร้างความรู้ความตระหนักถึงประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงฤทัย ฐปบุตร (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามความเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน และให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับสำนักงานการศึกษา (2551, น.1-2) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นั้นเน้นไปที่การวิจัยปฏิบัติการ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การนำผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนรู้อมีประสิทธิภาพมากที่สุด บรรลุเป้าหมายหลักสูตรมากที่สุด

3. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 การจัดการทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนให้การสนับสนุนการทำวิจัยโดยการจัดสรรงบประมาณและจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงานภายนอก และควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัย โดยจัดมุมสำหรับค้นคว้างานวิจัยขึ้นภายในโรงเรียน เช่น เอกสาร หนังสือ ตำราทางวิชาการ และจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยให้กับครูไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับภูมินทร์ เหลลาอำนาจ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนมีเอกสารในการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร สิงห์ตัด (2531, น. 90-91) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนรายบุคคล เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาหาความรู้ทางวิจัยเพิ่มเติมแต่ขาดแหล่งความรู้ในโรงเรียน เอกสาร ตำราและรายงานการวิจัย

4. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยใน

ชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการกระตุ้นให้ครูนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนและให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรและยังนำผลงานวิจัยใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเสนอเพื่อขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ สอดคล้องกับ วัลภา ภูริปัญญา (2546, น. 109) ได้ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทของผู้บริหารต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนการใช้แรงจูงใจของผู้บริหารเพื่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนมีการนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนช่วยในการพิจารณาความดีความชอบแก่ครู การปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่และการเลื่อนวิทยฐานะ

5. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการติดตามดูแลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างเป็นระบบเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ และติดตามการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง ด้านการเรียนการสอน สอดคล้องกับ พิษณุ คนชื่อ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัด แสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำ คอยกำกับติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการนิเทศกำกับติดตาม ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน

6. การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนควรจัดการนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ทุกสิ้นปีการศึกษา ควรมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู เช่น แผ่นพับ เอกสาร และเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อขยายผลให้กับเพื่อนครูหรือผู้ที่สนใจได้ศึกษา ได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ พิษณุ คนชื่อ (2551, น. 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการให้ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ร่วมปรึกษาหารือถึงปัญหาและการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน และมีการเผยแพร่ผลงานอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

7. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และจำแนกตามประสบการณ์การสอน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) การจำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน โดยผู้บริหารอาจจะมีรับรู้ว่าได้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน ส่วนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในฐานะผู้ปฏิบัติ มองต่างมุมกับผู้บริหาร โดยมองว่านโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนมีแต่ไม่ชัดเจน ยังขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนมีไม่เพียงพอ ขาดการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน การกำกับติดตามการดำเนินงานวิจัยนั้นไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ ขาดการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2) การจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24(5) ให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา เป็นตัวบังคับให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นประสบการณ์การสอนที่ต่างกันจึงไม่มีผลต่อรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การกำหนดนโยบายส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านการจัดการทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ควรมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนการดำเนินการศึกษาวิจัย โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยร่วมกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา และควรมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนในทุก ๆ ด้าน ควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน จัดหาทรัพยากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครู
ผู้ทำวิจัย

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการขยายผลและเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้ง
ภายในและภายนอกสถานศึกษา หรือเข้าร่วมเวทีวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย

5. ครูผู้สอน ควรเห็นคุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น
เกิดประโยชน์กับผู้เรียน สามารถนำผลของการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับสูงต่อไป นอกจากนี้
ยังเกิดประโยชน์กับตัวครูผู้สอน ใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและส่งเสริมครู
นักวิจัยสู่การเป็นครูมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- สำนักการศึกษา.(2551). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย*
ปี 2554-2556. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์

- ดวงหทัย ฐูปบุตร. (2545). *การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*
สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ต้องจิตร์ โสมภีร์. (2546). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน*
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 5. บุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภาพร สิงห์ทัด . (2531). *การพัฒนาชุดการเรียนการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้าง*
สมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรประจำการ. (ปริญญาโท)
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พิษณุ คนชื่อ. (2551). บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. (สารนิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภูมินทร์ เหลลาอำนาจ. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
โรงเรียนวัดราชสีห์ธรรมาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- วัลภา ภูริปัญญา. (2546). การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อ
ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัด
กรุงเทพมหานคร.(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

- Best, J.W., & Kahn J.V. (1993). *Research in Education* (3 rd ed.). Englewood Cliffs,
New Jersey : Prentice- Hall
- Calhoun, E. (1993). *Becoming critical : Education, knowledge, and action research*.
London : Falmer Press.